

En ny reformpakke for dansk økonomi

Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder.

Det danske arbejdsmarked er godt rustet til fremtiden, men der er også udfordringer. Arbejdsmarkedet er under hastig forandring. Den grønne omstilling, den teknologiske udvikling og globaliseringen ændrer virksomhedernes behov og stiller nye krav til arbejdsstyrkens kompetencer.

Derfor er der brug for at investere i fremtidens arbejdsmarked. Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne er blandt andet enige om at styrke sammenhængskraften i den danske model, gøre det attraktivt at arbejde for seniorer samt at understøtte den grønne omstilling med et tidssvarende afgiftssystem.

Konkret er aftalepartierne enige om, at nyuddannede dimittender skal hurtigere i job, at investere i dagpengene, at skabe et stærkere organiseret arbejdsmarked, at give seniorerne stærkere tilskyndelse til at arbejde efter folkepensionsalderen samt at få flere i arbejde og billigere grøn el.

Aftalepartierne er enige om at gennemføre en række initiativer, der vil understøtte stærke og innovative virksomheder i Danmark. Danske virksomheder og arbejdstagere er dygtige til at opfinde, udvikle og sælge topkvalitet herhjemme og ude i verden. Hvis vi også i fremtiden skal stå stærkt i den internationale konkurrence kræver det, at vi løbende tilpasser erhvervspolitikken, så danske virksomheder har gode vilkår for at udvikle nye styrkepositioner og innovative løsninger, der kan sikre vækst og i sidste ende velfærd til kommende generationer.

Aftalepartierne er enige om at nedsætte en ekspertgruppe for fremtidig erhvervsstøtte, som skal gentænke erhvervsstøtten i et langsigtet perspektiv og udarbejde principper for den fremadrettede indretning af erhvervsstøttesystemet.

Med den samlede reformpakke investeres desuden i fremtiden – med investeringer i forskning, uddannelse, grøn omstilling og i at det bedre kan betale sig at arbejde med en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget.

Reformpakken øger samlet set den strukturelle beskæftigelse med ca. 12.000 fuldtidspersoner og BNP med 17½ mia. kr. i 2030.

Investeringer i forskning, uddannelse, grøn omstilling og skattelettelse

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der skal investeres massivt i uddannelse, forskning, grøn omstilling og skattelettelse. Fremtidens løsninger kræver investeringer i dag. Derfor vil regeringen og aftalepartierne årligt afsætte:

- 0,8 mia. kr. til forskning og udvikling
- 1 mia. kr. til grøn omstilling.
- 1,3 mia. kr. til kvalitet i uddannelse
- 1,2 mia. kr. til forhøjet maksimalt beskæftigelsesfradrag.

Heraf skal ca. 3,5 mia. kr. finansieres af sanering af erhvervsstøtten.

Investeringer i forskning og udvikling samt grøn omstilling

Med aftalen afsættes samlet mindst 1,8 mia. kr. årligt til investeringer i forskning og grøn omstilling. Heraf skal ca. 0,8 mia. kr. finansiere en permanentgørelse af det nuværende, midlertidigt forhøjede fradrag for virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling, så satsen med virkning fra 2023 fortsat udgør 130 pct. med et loft over skatteværdien af fradraget på 50 mio. kr. De resterende 1 mia. kr. afsættes til investeringer i grøn omstilling. Initiativerne vil kunne gennemføres, når der er truffet beslutning om konkrete finansieringstiltag.

Investeringer i uddannelse

Aftalepartierne er enige om at afsætte samlet set 1,3 mia. kr. voksende frem mod 2030 til investeringer i kvalitet i uddannelse. Heraf skal ca. 0,95 mia. kr. finansieres af sanering af erhvervsstøtten, *jf. afsnit om stærke og innovative virksomheder*.

Derudover er der enighed om fire konkrete prioriteringer:

- Nye klimaerhvervsskoler
- Takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser
- Permanent uddannelsesløft med 110 pct. i dagpenge
- Bedre velfærdsuddannelser

Initiativet om at etablere nye klimaerhvervsskoler kan igangsættes allerede nu. De resterende tre initiativer vil kunne gennemføres, når der er truffet beslutning om konkrete finansieringstiltag.

Klimaerhvervsskoler

Aftalepartierne er enige om at etablere tre klimaerhvervsskoler, der tilbyder erhvervs- og efteruddannelse, der er særligt relevant for sektorer, der bidrager til at opfylde klimamålsætningerne i 2030 og på længere sigt i 2050. Det gælder

fx uddannelserne inden for landbrugs-, transport-, energi-, byggeri-, industri- og affaldssektoren. Klimaerhvervsskolerne kan også indgå samarbejder med fx erhvervsakademier, videnscentre, andre erhvervsuddannelser og VEU-institutioner. Klimaerhvervsskoler skal være kraftcentre for uddannelse og kompetenceudvikling til grøn omstilling og udstillingsvinduer for de førende teknologier i tæt samarbejde med de førende virksomheder på det grønne område.

Der er enighed om, at erhvervslivet, herunder blandt andet store danske grønne eksportvirksomheder og fonde, inviteres til at deltage aktivt i etableringen af klimaerhvervsskolerne.

Der afsættes 100 mio. kr. årligt i 2024-2029 og 30 mio. kr. årligt derefter.

Takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser

Aftalepartierne er enige om at prioritere ca. 0,3 mia. kr. årligt til, at takstniveauet for takst 1-uddannelser på universiteterne (primært de fleste humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser) kan fastholdes.

Permanent uddannelsesløft med 110 pct. i dagpenge

Aftalepartierne er enige om at videreføre muligheden for uddannelsesløft med 110 pct. af den lediges hidtidige dagpengesats på udvalgte erhvervsuddannelser. Videreførelsen giver ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, som er fyldt 30 år, ret til at påbegynde en erhvervsuddannelse på 110 pct. af hidtidig dagpengesats, hvis erhvervsuddannelsen optræder på positivlisten.

Det er en prioritet, at ufaglærte ledige mv. får mulighed for at påbegynde SOSU-assistentuddannelsen, og at der er fokus på uddannelser, som kan være med til at understøtte den grønne omstilling. Der er enighed om, at positivlisten dækker en tredjedel af aktiviteten på erhvervsuddannelserne (inkl. SOSU-assistentuddannelsen). Arbejdsmarkedets parter er med til at udvælge erhvervsuddannelserne til positivlisten.

Der afsættes 290 mio. kr. i 2025 og 80 mio. kr. varigt til ordningen. Erfaringerne med muligheden for ret til 110 procent dagpenge under et uddannelsesløft er begrænset, herunder fx hvor mange, der bliver løftet fra ufaglært til faglært. Der lægges derfor op til, at ordningen videreføres, og evalueres efter 3 år inden udløb med henblik på eventuelle justeringer i brugen af ordningen fremover.

Aftalepartierne er enige om at omprioritere forventede frie midler i puljen for uddannelsesløft. Dette bidrager til at medfinansiere mulighed for at gennemføre et uddannelsesløft med 110 pct. dagpengesats.

Aftalepartierne vil søge forligspartierne bag Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsens opbakning hertil.

Bedre velfærdsuddannelser

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere et markant løft af velfærdsuddannelserne for at understøtte den fremtidige velfærd i Danmark.

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for en særlig indsats for at sikre, at der uddannes dygtigt personale til forskellige velfærdsområder. Midlerne skal understøtte, at danskerne gennem hele livet møder dygtigt og omsorgsfuldt velfærdspersonale. Midlerne skal bruges til at understøtte en kvalitet af uddannelserne, fx ved at øge timetallene eller mængden af feedback.

Aftalepartierne vil drøfte den konkrete udmøntning af midlerne under hensyn til evt. gældende forligskredse.

Der afsættes 60 mio. kr. i 2024 og 200 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til at styrke velfærdsuddannelserne.

Resterende midler til uddannelse

Med aftalen afsættes samlet ca. 1,3 mia. kr. årligt til nye investeringer i uddannelse. Den resterende ramme hertil svarer til knap 0,7 mia. kr. i 2030 efter prioritering af tiltag vedr. klimaerhvervsskoler, takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teknologiske uddannelser, permanent uddannelsesløft med 110 pct. i dagpenge og bedre velfærdsuddannelser.

Aftalepartierne er enige om at afsætte en ramme stigende til ca. 0,35 mia. kr. årligt i 2030 til mere kvalitet i uddannelse. Partierne er enige om, at der først træffes beslutning om udmøntning, når der er identificeret konkrete, velunderbyggede løsningsforslag.

Aftalepartierne vil senere mødes og aftale konkret udmøntning af de resterende knap 0,4 mia. kr. til uddannelse. Midlerne vil kunne udmøntes, når der er truffet beslutning om konkrete finansieringstiltag.

Forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag

Aftalepartierne er enige om at prioritere ca. 1,2 mia. kr. årligt fra 2025 til forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag. Herved vil det maksimale beskæftigelsesfradrag kunne øges med 4.900 kr. Forhøjelse af beskæftigelsesfradraget skal øge gevinsten ved at arbejde.

Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked

Det danske arbejdsmarked er godt rustet til fremtiden, men der er også udfordringer. Arbejdsmarkedet er under hastig forandring. Den grønne omstilling, den teknologiske udvikling og globaliseringen ændrer virksomhedernes behov og stiller nye krav til arbejdsstyrkens kompetencer.

Derfor er der brug for at investere i fremtidens arbejdsmarked. Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne er blandt andet enige om at styrke sammenhængskraften i den danske model, gøre det attraktivt at arbejde for seniorer samt at understøtte den grønne omstilling med et tidssvarende afgiftssystem.

Konkret er aftalepartierne enige om, at nyuddannede dimittender skal hurtigere i job, at investere i dagpengene, at skabe et stærkere organiseret arbejdsmarked, at give seniorerne tilskyndelse til at arbejde efter folkepensionsalderen samt at få flere i arbejde og billigere grøn el. Endelig er aftalepartierne enige om, at der skal investeres i kvalitet på uddannelserne.

Nyuddannede dimittender hurtigere i job

Aftalepartierne er enige om at skærpe dimittendreglerne, så:

- Dimittendsatsen for ikke-forsørgere under 30 år nedsættes til 9.514 kr. pr. måned efter de første tre måneders forbrug af dagpengeperioden. Dimittendsatsen for ikke-forsørgere, der er fyldt 30 år, nedsættes til 12.018 kr. pr. måned efter de første tre måneders forbrug af dagpengeperioden. Dimittendsatsen for forsørgere ændres ikke. Satserne er opgjort i 2022-niveau.
- Dimittenders ordinære dagpengeperiode reduceres fra to år til ét år.
- Dimittender skal fremadrettet opfylde et sprogkrav for at kunne modtage dimittenddagpenge. Dimittender, som har vist aktuel tilknytning til det danske arbejdsmarked, undtages fra sprogkravet.

Aftalepartierne noterer sig, at nyuddannede, der opfylder kravene for dagpenge på ordinære vilkår, fx mange elever, der har modtaget løn under uddannelse, fortsat vil kunne få beregnet en individuel sats baseret på deres løn under uddannelse.

Aftalepartierne er enige om at øge det månedlige fribeløb, der kan tjenes ved siden af SU'en, med 4.000 kr. om måneden fra 1. februar 2022. Det skaber bedre muligheder for at få tilknytning til arbejdsmarkedet under studierne. Tilsvarende forhøjes indkomstloftet for a-kassekontingentfritagelse for studerende på en videregående uddannelse med 4.000 kr. om måneden. Dermed vil SU-reglerne

og kontingentfritagelsesreglerne fastlægge omtrent den samme indkomstgrænse for studerende på en videregående uddannelse. Forhøjelsen af indkomstloftet træder i kraft 1. april 2022.

Aftalepartierne vil søge SU-forligskredsens (Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse) opbakning hertil.

Investering i dagpengene

Aftalepartierne er enige om at styrke værdien af dagpengene uden at gå på kompromis med, at der fortsat skal være en gevinst ved at tage et arbejde. Dagpengene styrkes derfor ved at øge indkomstsikkerheden for dem, som kun kortvarigt er ledige, og som har været på arbejdsmarkedet og bidraget til det kollektive system i flere år. Aftalepartierne er således enige om, at ledige, der lever op til kravene, kan få et tillæg til deres dagpenge på op til 3.649 kr. om måneden i de første tre måneder af dagpengeperioden (2022-niveau). Det betyder, at man vil kunne få udbetalt op til 23.000 kr. om måneden (2022-niveau) i dagpenge inkl. tillægget i de første 3 måneder, dog som hidtil højst 90 pct. af tidligere indkomst.

Aftalepartierne er enige om, at for at være berettiget til tillægget skal en person have været medlem af en a-kasse i de seneste fire år og haft to års beskæftigelse inden for de seneste tre år. Beskæftigelse før seneste indplacering i dagpengesystemet kan indgå i opfyldelse af beskæftigelseskravet, mens beskæftigelse før seneste tildeling af tillægget ikke kan.

Aftalepartierne er derudover enige om, at ikke brugte timer med ret til beskæftigelsestillægget kan videreføres til en evt. ny dagpengeperiode inden for en periode på tre år, hvis der ikke er optjent en ny tre måneders ret til beskæftigelsestillægget.

Aftalepartierne er også enige om at forbedre fleksibiliteten i dagpengesystemet. Der skal tages større hensyn til, at ikke alle arbejder ligeligt fordelt på alle ugens hverdage. Arbejder man for eksempel i weekender eller har lange arbejdsdage, og holder man i stedet fri på en hverdag, skal man ikke modregnes ekstra i dagpenge. Aftalepartierne er derfor enige om, at ændre reglerne for de 'tekniske belægnings' i dagpengesystemet. Med ændringen vil tekniske belægnings opføres for hele den periode, hvor man til- eller afmelder sig jobcenteret.

Ikrafttrædelsestidspunkt for dagpengetiltag

Aftalepartierne er derudover enige om, at tiltagene på dagpengeområdet træder løbende i kraft fra d. 1. oktober 2022. Dimittendsatserne og afskaffelse af teknisk belægning vil gælde for alle, mens reduceret dimittenddagpengeperiode, sprogkravet og beskæftigelsestillægget vil gælde for nyindplacerede.

Aftalepartierne vil søge dagpengeforligskredsens (Aftale om tryggere dagpengesystem) opbakning til aftalens forslag om at reducere dimittendsatsen for

ikke-forsørgere efter tre måneders forbrug af dagpengere retten, afkorte den ordinære dagpengeperiode for to til ét år for dimittenddagpengemodtagere samt indføre et sprog- og beskæftigelseskrav for retten til dimittenddagpenge.

Såfremt forligskredsen accepterer dette, træder alle tiltag på tværs af aftalen i kraft som angivet i aftalen. Såfremt forligskredsen ikke accepterer dette, justeres tiltagene på tværs af aftalen til ikrafttrædelse efter næste folketingsvalg.

Et stærkere organiseret arbejdsmarked

Aftalepartierne er enige om at nedsætte *Rådet for fremtidens arbejdsmarked* som et permanent råd med arbejdsmarkedets parter, der skal rådgive om problemstillinger knyttet til det fremtidige arbejdsmarked. Rådet vil som en af de første opgaver skulle rådgive om arbejde i platformsøkonomi og anden atypisk beskæftigelse.

Aftalepartierne er enige om at styrke incitamentet til at forsikre sig gennem dagpengesystemet ved at ændre fradragsretten for private lønforsikringer, så fradragsretten betinges af, at der i løbet af året er betalt et a-kassebidrag på mindst 1.300 kr. Tiltaget træder i kraft 1. januar 2023.

Aftalepartierne er derudover enige om at forhøje det maksimale fradrag for fagforeningskontingenter fra 6.000 kr. til 7.000 kr. årligt. Tiltaget træder i kraft 1. januar 2023.

Aftalepartierne er enige om, at virksomheder, der gentagne gange overtræder arbejdsmiljøloven og udstationeringsreglerne uden at vise viljen til at rette op på forholdene, skal følges tættere af Arbejdstilsynet end i dag.

Aftalepartierne er enige om at følge op på en række af anbefalingerne fra den tværministerielle arbejdsgruppe om sårbare udenlandske arbejdstagere ved at:

- der i lovgivningen indføres et generelt krav om, at en arbejdsgiver, som stiller bolig til rådighed for sine ansatte, skal sikre gode og tidssvarende boligforhold, og at myndighederne fører tilsyn hermed.
- styrke indsatsen mod brugen af illegal arbejdskraft ved at indføre nye tiltag, som understøtter myndighedernes indsats på området. Dette sker blandt andet ved at øge SIRI's tilstedeværelse ved fysiske tilsyn i myndighedssamarbejdet mellem politiet, Arbejdstilsynet og Skattestyrelsen, samt en mulighed for flere oplysningskrav i RUT-registret og krav om, at arbejdsgiver skal sørge for, at de ansatte efter anmodning fra Arbejdstilsynet og SIRI fremviser identifikationspapirer.
- Arbejdstilsynet skal udvikle nye indsatser, der kan styrke kontrollen med virksomheder, hvor arbejdet udføres af underleverandører. Initiativet tilrettelægges som en brancherettet indsats, hvor Arbejdstilsynet har særligt fokus på arbejdsmiljøet og problemer omkring "falske selvstændige"

i brancher som fx bygge og anlæg eller bud- og kurertjenester, hvor arbejdet ofte udføres af underleverandører.

Endelig skal den offentlige sektor sende et vigtigt signal om ansvarlighed og ordentlighed, når den køber ind hos private virksomheder. Derfor er aftalepartierne enige om at indføre et lovkrav i udbudsloven om brugen af lærlingeklausuler i alle relevante udbudte offentlige kontrakter, herunder evt. også relevante rammeaftaler.

Styrket indsats for borgere med handicap, kognitive udfordringer og psykiske lidelser via IPS-metoden

På baggrund af de gode resultater og lovende erfaringer med IPS-metoden igangsættes en styrket indsats for at udbrede viden og erfaringer via et ambasadørkorps med henblik på at flere borgere, herunder med handicap, kognitive udfordringer eller psykiske lidelser, får bedre hjælp og støtte til at opnå og fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. Der afsættes 5 mio. kr. i 2023 og 2024.

Flere i arbejde og nedsat elafgift

Aftalepartierne er enige om en række initiativer, der bl.a. skal bidrage til, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde, og at den grønne omstilling understøttes med et tidssvarende afgiftssystem.

Lempeligere modregning i pension

Afskaffelse af modregning som følge af partners arbejdsindkomst i social pension

I dag gælder det for gifte og samlevende, at udbetaling af pension reguleres på baggrund af både pensionistens egne og en evt. ægtefælles eller samlevers indtægter. Aftalepartierne er enige om at ændre reglerne, så pensionen udbetales uafhængigt af en ægtefælles eller samlevers arbejdsindkomst. Det betyder, at folkepension, førtidspension (ny og gammel ordning) og seniorpension ikke længere vil blive nedsat på grund af en ægtefælles eller samlevers arbejdsindkomst. Ændringen vil bidrage til, at flere seniorer og pensionister vil fortsætte med at arbejde, fordi det at have en arbejdsindtægt ikke længere går ud over partnerens pension. Tiltaget træder i kraft med virkning fra 1. januar 2023.

Der ændres ikke på de eksisterende fradragsgrænser, aftrappingsprocenter og satser i pensionssystemet. Tilsvarende ændres der ikke i reglerne om ægtefællefafhængighed for andre skattepligtige indkomster. Det vil sige, at fx udbetalinger fra private pensionsopsparinger samt kapitalindkomst og indkomster fra aktieafkast stadig kan føre til nedsættelse af pensionerne.

Afskaffelse af modregning af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg

Aftalepartierne er enige om at afskaffe modregningen af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg. Det vil indebære en forenkling af pensionssystemet, hvor man som folkepensionist ikke behøver at sætte sig ind i modregningsreglerne, før man siger ja til ekstra arbejde.

Ændringen vil gøre det mere attraktivt for seniorer at bidrage aktivt på arbejdsmarkedet, også efter man har nået pensionsalderen.

De ændrede regler for modregning af egen arbejdsindtægt i folkepension omfatter ikke ændringer i opgørelsesprincipperne for indtægtsgrundlaget for den personlige tillægsprocent, og dermed udbetaling af den supplerende pensionsydelse (ældrechecken) og de personlige tillæg såsom helbredstillæg, varmetillæg og mediechecken.

Tiltaget træder i udgangspunkt i kraft med virkning pr. 1. januar 2023. Såfremt implementering ikke kan afsluttes inden denne dato, vil tiltaget få virkning med tilbagevirkende kraft.

Aftalepartierne noterer sig, at de skønnede virkninger af ændrede modregningsregler for arbejdsindkomst i den sociale pension muligvis vil blive justeret, når det bliver muligt at opgøre det på baggrund af det regnesetup, som er under udarbejdelse i forbindelse med arbejdet i Kommission om tilbagetrækning og nedslidning. Afvigelser mellem aftaleøkonomien og efterfølgende opgørelser håndteres i forbindelse med den løbende finanspolitiske planlægning. Partierne noterer sig endvidere, at der i forbindelse med implementering af de ændrede modregningsregler samtidig gennemføres nødvendige systemtilpasninger i UDK med henblik på at sikre, at administrationen af kalenderårsmodellen er i overensstemmelse med intentionen med modellen.

Aftalepartierne vil søge forligspartierne bag Aftale om ret til seniorpension for nedslidtes opbakning til aftalens forslag om at ændre reglerne om modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i folke-, senior- og førtidspension samt ændringer i reglerne om modregning af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg.

Førtidspensionisters mulighed for at arbejde

Aftalepartierne er enige om at foreslå forligskredsen bag førtidspension og fleksjobreformen fra 2012 at etablere en midlertidig ordning, hvor kommunerne i en 3-årig periode ikke kan frakende førtidspensionen. Ordningen skal sikre, at førtidspensionister kan tage supplerende beskæftigelse uden risiko for at miste førtidspensionen. Det betyder, at førtidspensionister i perioden har sikkerhed for at bevare retten til førtidspension, uanset hvor meget de arbejder. Der skal fastsættes regler således, at pensionen gøres hvilende, dvs. at udbetalingen sættes i bero, hvis der er tale om en relativt høj arbejdsindkomst.

Nedsættelse af afskrivningssatsen for visse bygninger og installationer

Efter gældende regler kan forretningslokaler, lager- og produktionsbygninger og installationer mv. afskrives skattemæssigt med 4 pct. årligt af anskaffelsessummen. Det svarer til, at de er fuldt afskrevet efter 25 år. Det er generelt kortere tid end deres faktiske økonomiske levetid, og de skattemæssige afskrivninger er dermed typisk gunstige i forhold til den faktiske værdiforringelse.

Aftalepartierne er enige om at nedsætte afskrivningssatsen til 3 pct. fra 2023 for nye investeringer i bygninger og installationer. En afskrivningssats på 3 pct. svarer til, at de er fuldt afskrevet efter ca. 33 år.

I dag gælder en særregel for nye investeringer i bygninger og installationer med en forventet kortere levetid end 25 år. Særreglen betyder, at afskrivningssatsen sættes, så den svarer til bygningens eller installationens forventede levetid, tillagt 3 pct.-point. Særreglen udvides til at omfatte bygninger og installationer med en forventet levetid kortere end 33 år. Til gengæld fjernes det særlige tillæg til afskrivningssatsen på 3 pct.-point. Ændringerne vil medføre, at afskrivningssatsen kommer til at svare til den forventede økonomiske levetid for bygninger og installationer med en forventet levetid under 33 år.

Midlertidig jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere

Kontanthjælpssystemet indeholder allerede i dag økonomiske incitamer til at tage småjobs, men en skattefri jobpræmie vil kunne understøtte, at flere vil skifte kontanthjælpen helt ud med beskæftigelse.

Derfor er aftalepartierne enige om at indføre en midlertidig jobpræmieordning for ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet, som pr. 1. januar 2023 har modtaget ydelse i mindst 1 år inden for de sidste 3 år. Præmien vil være på 5.000 skattefrie kroner, der udbetales som et engangsbeløb, når ydelsesmodtagere forlader kontanthjælpssystemet og kommer i beskæftigelse i 6 sammenhængende måneder. Jobpræmieordningen er sat til at udløbe medio 2024.

Ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet omfatter modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Afskaffelse af den grønne check for ikke-pensionister

Den grønne check består i dag af tre elementer: En grøn check på 525 kr. til ikke-pensionister over 18 år og 875 kr. til pensionister, et tillæg til den grønne check på 280 kr. til personer med lave indkomster og en supplerende grøn check på 120 kr. pr. barn for ikke-pensionister og 200 kr. pr. barn for pensionister (højest to børn). Den grønne check indkomstafrappes. Satserne er ikke omfattet af en årlig regulering.

Aftalepartierne er enige om at afskaffe den grønne check for ikke-pensionister fra og med indkomståret 2023. For indkomståret 2022 halveres checken svarende til en afskaffelse pr. 1/7 2022. Dog fastholdes og forhøjes den supplerende grønne check for børn til 240 kr. pr. barn fra og med indkomståret 2023 for både pensionister og ikke-pensionister (fortsat maksimalt for to børn). For indkomståret 2022 forhøjes den supplerende grønne check for børn til 180 kr. pr. barn for ikke-pensionister og til 220 kr. for pensionister. Aftalepartierne er desuden enige om, at den grønne check til pensionister herudover fastholdes uændret.

Nedsættelse af elafgiften

Elafgiften udgør i dag 90 øre/kWh, men lempes gradvist til 79,6 øre/kWh i 2025 som følge af Energiaftale 2018. Det er primært husholdninger og ikke-momsregistrerede erhverv, der betaler den almindelige elafgift.

Aftalepartierne er enige om yderligere at lempe den almindelige elafgift med 14 øre/kWh fra d. 1/7 2022, 16 øre/kWh i 2024-2029 og 17 øre/kWh fra 2030.

Aftalepartierne er enige om, at det er bekymrende, at varmeudgifterne for nogle danske familier er steget så meget, at privatøkonomien er presset. Aftalepartierne noterer sig, at regeringen vil indkalde til forhandlinger i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, hvor yderligere tiltag kan drøftes.

Ny ekspertgruppe for skematisk værdiansættelse

Regeringen og aftalepartierne er enige om at nedsætte en uafhængig ekspertgruppe, som skal se på mulighederne for at udarbejde skematiske modeller for værdiansættelse. De samfundsøkonomiske og fordelingsmæssige effekter skal belyses ud fra ministeriernes almindelige regnemetoder, og modellerne skal være fuldt og helt provenuneutrale inden for rammerne af beskatning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder. Kommissoriet for ekspertgruppens arbejde aftales mellem aftalepartierne. Ekspertgruppen sekretariatsbetjenes af Skatteministeriet og Finansministeriet. Ekspertgruppen skal afrapportere senest ved udgangen af 2023 med henblik på efterfølgende politiske drøftelser.

Forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag

Aftalepartierne er enige at prioritere ca. 0,3 mia. kr. årligt i 2023-2024 og 0,5 mia. kr. årligt fra 2025 til forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag under tiltagene vedr. hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked. Forhøjelse af beskæftigelsesfradraget skal øge gevinsten ved at arbejde.

Samlet set prioriteres der med tiltagene på tværs af tiltagene vedr. hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked samt stærke og innovative virksomheder 1,2 mia. kr. fra 2025 til forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag. Herved vil det maksimale beskæftigelsesfradrag kunne øges med 4.900 kr.

Udmøntning af reserve til sikring af gode rammebetingelser for dansk erhvervsliv

Som led i Aftale om udvikling af Nordsøen blev der reserveret et positivt råderumsbidrag til sikring af gode rammebetingelser i dansk erhvervsliv.

Aftalepartierne er enige om at udmønte 205 mio. kr. årligt fra 2025 fra reservationen. Dette bidrager med finansiering til forøgelse af beskæftigelsesfradraget.

Økonomioversigt for Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked

De samlede provenumæssige konsekvenser af tiltagene i under *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked* fremgår af tabel 1.

Tabel 1
Økonomioversigt for *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*

Mio. kr. (2022-pl)	2022	2023	2024	2025	2030
Dimittenders overgang fra uddannelse til job	371	1.798	2.218	2.238	2.328
Reduktion af dimittendsatserne	390	1.530	1.500	1.510	1.510
Forkortelse af dagpengeperioden for dimittenddagpengemodtagere	60	560	1.120	1.160	1.280
Krav om dansk sprogkundskab eller beskæftigelse for dimittenddagpenge	20	150	230	230	240
Sammenspilseffekter mellem dimittendtiltag	-80	-420	-610	-640	-680
Forhøjelse af fribeløbet for SU	-18	-20	-20	-20	-20
Forhøjelse af indkomstloftet for a-kassekontingentfritagelse	-1	-2	-2	-2	-2
Investering i dagpengene	-135	-505	-535	-545	-545
Beskæftigelsestillæg i de første 3 måneder af dagpengeperioden	-130	-480	-510	-520	-520
Ændring af dagpengereglerne for tekniske belægnings	-5	-25	-25	-25	-25
Det organiserede arbejdsmarked	-6	-152	-163	-160	-190
Nedsættelse af et permanent råd for fremtidens arbejdsmarked	-	-5	-5	-5	-5
Ændring af fradragsretten for private lønsikringer	-	-7	-6	-6	-6
Måltrettet indsats rettet mod virksomheder med gentagne brud på arbejdsmiljøreglerne	-	-10	-10	-10	-10

Opfølgning på arbejdsgruppen om sårbare arbejdstagere, styrket indsats mod illegal arbejdskraft og brancherettet indsats mod falske selvstændige i 2023 og 2024	-	-35	-37	-29	-29
Forhøjet fradrag for fagforeningskontingenter	-	-70	-80	-90	-120
Lærlingekrav ifm. offentlige udbud	-6	-20	-20	-20	-20
Styrket indsats for borgere med handicap, kognitive udfordringer og psykiske lidelser via IPS-metoden	-	-5	-5	-	-
Flere i arbejde og nedsættelse af elafgiften	40	-1.260	-1.340	-1.290	-1.120
Afskaffelse af modregning af partners arbejdsindkomst i førtids- senior- og folkepension*	-10	-820	-840	-870	-870
Afskaffelse af modregning af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg*	-30	-410	-420	-430	-380
Førtidspensionisters mulighed for at arbejde	-	-	-	-	-
Afskrivningssatsen på ejendomme nedsættes fra 4 til 3 pct.	-	60	120	180	450
Midlertidig jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere	-	-30	-30	-	-
Afskaffelse af den grønne check for ikke-pensionister	840	1.620	1.570	1.520	1.300
Grøn check til børn fastholdes og forhøjes til 240 kr.	-90	-170	-160	-160	-140
Nedsættelse af elafgiften	-680	-1.200	-1.280	-1.230	-1.180
Ny ekspertgruppe for skematisk værdiansættelse	-	-	-	-	-
Forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag	-	-300	-295	-500	-500
Udmøntning af reserve til sikring af gode rammebetingelser for dansk erhvervsliv	-	-	-	205	205
Investeringer i kvalitet i uddannelse	-155	-	-175	-245	-385
Klimaerhvervsskoler	-	-	-100	-100	-30
Ramme til investeringer i kvalitet i uddannelse	-155	-	-75	-145	-355
Balance	115	-115	0	0	0

Anm.: Administrationsudgifter er under afklaring og kan påvirke aftaleøkonomien i mindre omfang.

* Provenuvirkningen for afskaffelse af modregning af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg tager ikke højde for fremrykkede udgifter til sociale pensioner, der følger af svækket tilskyndelse til opsat pension. I 2030 indgår midlertidige effekter i året, som afspejler indekseringen af folkepensionsalderen. Korrigeret for midlertidige effekter

svarer provenuet til -470 mio. kr. Midlerne til investeringer i uddannelse er dimensioneret herefter. Det bemærkes, at der for dette samt tiltaget om afskaffelse af modregning af partners arbejdsindkomst i førtids- senior- og folkepension er usikkerhed forbundet med opgørelsesgrundlaget. De skønnede virkninger af ændrede modregningsregler for arbejdsindkomst i den sociale pension muligvis vil blive justeret, når det bliver muligt at opgøre det på baggrund af det regnesetup, som er under udarbejdelse i forbindelse med arbejdet i Kommission om tilbagetrækning og nedslidning. I forhold til provenuvirkningen kan der være modsatrettede virkninger af dels virkningen af nyt datagrundlag mv., og modsat afledt virkning af opsat pension. Ift. virkningen på arbejdsudbuddet kan et nyt datagrundlag trække i retning af en lavere positiv virkning på arbejdsudbuddene af tiltagene.

Stærke og innovative virksomheder

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne er enige om at gennemføre en række initiativer, der vil understøtte stærke og innovative virksomheder i Danmark. Danske virksomheder og arbejdstagere er dygtige til at opfinde, udvikle og sælge topkvalitet herhjemme og ude i verden. Hvis vi også i fremtiden skal stå stærkt i den internationale konkurrence kræver det, at vi løbende tilpasser erhvervspolitikken, så danske virksomheder har gode vilkår for at udvikle nye styrkepositioner og innovative løsninger, der kan sikre vækst og i sidste ende velfærd til kommende generationer.

Fra erhvervsstøtte til investeringer i forskning, uddannelse, grøn omstilling og skattelettelse

Erhvervsstøtten udgør i dag 42 mia. kr. om året og fordeler sig over mere end 200 forskellige støtteordninger. De mange ordninger er opstået gradvist over tid og dækker meget bredt. Der er behov for at se på muligheder for forenkling og målretning af erhvervsstøtten, når der ses frem mod 2030.

Aftalepartierne er enige om at nedsætte en ekspertgruppe for fremtidig erhvervsstøtte, som skal gentænke erhvervsstøtten i et langsigtet perspektiv og udarbejde principper for den fremadrettede indretning af erhvervsstøttesystemet.

Ekspertgruppen får herudover til opgave at pege på modeller for sanering af erhvervsstøtten for mindst 3,5 mia. kr. årligt. Heraf skal ca. 0,8 mia. kr. finansiere en permanentgørelse af det nuværende, midlertidigt forhøjede fradrag for virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling, så satsen med virkning fra 2023 fortsat udgør 130 pct. med et loft over skatteværdien af fradraget på 50 mio. kr. Mindst 1,95 mia. kr. årligt skal finansiere nye investeringer i uddannelse og grøn omstilling. Heraf skal ca. ca. 0,3 mia. kr. årligt finansiere at takstniveauet for takst 1-uddannelser på universiteterne (primært de fleste humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser) kan fastholdes, ca. 0,1-0,2 mia. kr. årligt finansiere videreførelse af muligheden for uddannelsesløft med 110 pct. af den lediges hidtidige dagpengesats på udvalgte erhvervsuddannelser, mens 60 mio. kr. i 2024 og 200 mio. kr. årligt fra 2025 og frem går til at finansiere et løft af velfærdsuddannelser, *jf. nedenfor*. Endelig skal 0,7 mia. kr. årligt medfinansiere en forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag. Samlet set prioriteres med tiltagene under hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked og tiltagene vedr. stærke og innovative virksomheder samlet 1,2 mia. kr. årligt fra 2025 og frem til forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag.

Aftaleparterne noterer sig, at prioriteringen til permanentgørelse af det forhøjede fradrag for virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling samt forhøjet beskæftigelsesfradrag såvel som investeringerne i uddannelse og grøn omstilling

først gennemføres, når der er truffet beslutning om konkrete finansieringstiltag. Økonomiske effekter, herunder på arbejdsudbud, indregnes tilsvarende konkret i de økonomiske fremskrivninger, når finansiering og tiltag er besluttet konkret.

Ekspertgruppen skal aflevere sine anbefalinger primo oktober 2022. Regeringen vil på baggrund af ekspertgruppens anbefalinger indkalde aftalepartierne til forhandlinger om sanering af erhvervsstøtten og den konkrete udmøntning til fradrag for forsknings- og udviklingsaktiviteter, nye investeringer i uddannelse og grøn omstilling samt forhøjelse af beskæftigelsesfradraget.

Styrket innovation

I en stadig hårdere international konkurrence har vi brug for at få endnu mere værdi ud af de offentlige investeringer i forskning.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen nedsætter et *Partnerskab for Viden og Vækst*, som skal komme med anbefalinger til, hvordan viden og forskning i højere grad kan bredes ud i virksomhederne, så flest mulige får gavn af den offentlige forskning og af det permanent forhøjede fradrag for forskning og udvikling.

Regeringen vil indkalde Folketingets partier til drøftelse af anbefalingerne, når disse foreligger.

Danmarks Eksport- og Investeringsfond

Danske virksomheder oplever i stigende grad hård konkurrence på de internationale markeder, hvor adgang til finansiering er central for virksomheders udviklingsmuligheder.

Virksomhederne efterspørger flere og mere komplekse finansielle produkter og løsninger, der passer til virksomhedernes behov. Det skal bl.a. ses i lyset af, at de statslige finansieringstilbud kan bidrage til at understøtte virksomhedernes konkurrenceevne. Det gælder især for de store eksporterende virksomheder, men også i forhold til udvikling af nye vækstvirksomheder og fremtidens grønne løsninger. Samtidig anvendes statslig finansiering i stigende grad strategisk i en række lande.

De statslige finansieringsmuligheder skal følge med den internationale udvikling, men bliver begrænset af, at hver enkelt statslig fond har snævre rammer for at kunne udvikle sine produkter og udnytte kompetencer og synergier på tværs. Hvis Danmark fortsat skal skille sig ud med innovative og agile finansieringsløsninger, er der behov for fremover at kunne kombinere fondenes finansielle produkter, kompetencer og lovgivningsmæssige rammer. Det kan fx være relevant inden for power-to-X, biomasse og pyrolyse, CO₂-fangst, nye vindmølleteknologier mv., hvor en række danske virksomheder – både store og små, nye og etablerede virksomheder – er i gang med udviklingsprojekter, og hvor Danmarks Eksport- og Investeringsfond kan spille en rolle i at accelerere udviklingen på områder med et stort erhvervs og klimapotential.

Aftalepartierne er derfor enige om at styrke og fremtidssikre indsatsen gennem etablering af Danmarks Eksport- og Investeringsfond, som indebærer:

- 1) Sammenlægning af de tre eksisterende statslige institutioner Vækstfonden, EKF Danmarks Eksportkredit og Danmarks Grønne Investeringsfond i én fond. Fonden vil sikre en sammenhængende og internationalt konkurrencedygtig statslig finansieringsindsats for danske virksomheder, såvel eksportvirksomheder som SMV'er og iværksættervirksomheder. Det skal skabe stærkere faglige miljøer med større tyngde, der kan udvikle et bredere, mere sammenhængende produkttilbud til de danske virksomheder.
- 2) Fonden vil styrke den grønne omstilling, der blev igangsat med Danmarks Grønne Fremtidsfond, så der sikres et endnu stærkere, mere sammenhængende finansieringstilbud til de virksomheder, der skal skabe de nye grønne og bæredygtige erhvervsucceser. Fonden skal således bidrage til at nå de danske klimamålsætninger – herunder 70 pct.-målsætningen og Parisaftalen. Aftalepartierne noterer sig, at Danmarks Eksport- og Investeringsfond ved sin etablering vil være omfattet af et stop for offentlig finansiering til internationale fossile energiprojekter.
- 3) Fonden vil have et styrket SMV-fokus. Der skal etableres én indgangsportal til Danmarks Eksport- og Investeringsfonds kunder, som skal skabe bedre rammer for, at ikke mindst de små og mellemstore virksomheder bliver rådgivet af de rette medarbejdere og gøre det nemmere at få tilbudt de rette finansieringsløsninger i Danmarks Eksport- og Investeringsfond.
- 4) Aftalepartierne er samtidig enige om, at det styrkede SMV-fokus ikke må ske på bekostning af indsatsen for at understøtte de store eksportvirksomheders konkurrenceevne og markedsandele i udlandet. Aftalepartierne er derfor enige om, at EKF Danmarks Eksportkredits eksisterende stærke finansieringstilbud, eksportfokus og specialiserede storkundeservice skal fortsætte og styrkes i Danmarks Eksport- og Investeringsfond – og der indskydes 1,7 mia. kr. varigt til styrkelse af eksportindsatsen, *jf. nedenfor*.
- 5) Danmarks Eksport- og Investeringsfond etableres med det klare mål at fastholde og styrke fondenes nuværende finansieringsindsatser og specialiserede kompetencer. Det skal bidrage til, at fonden fastholder det gode samarbejde med eksisterende samarbejdspartnere og kunder. Den konkrete implementering vil ske med inddragelse af de eksisterende fonde og deres interessenter. Fonden vil endvidere videreudvikle de forskellige investerings- og eksportsamarbejder, som de tre fonde indgår i sammen med den finansielle sektor, private fonde og investorer, universiteter mv. ift. udvikling af både låne- og egenkapitalmarkedet for bæredygtig finansiering.
- 6) Danmarks Eksport- og Investeringsfond får styrket kapitalgrundlaget med yderligere 6 mia. kr. varigt, der indføres gradvist frem mod 2026. Heraf indskydes der 4 mia. kr. varigt til en accelerationsindsats, der skal bidrage til,

at flere af de særligt hurtigt voksende vækstvirksomheder fastholdes og videreudvikles i Danmark. Der indskydes 1,7 mia. kr. varigt til styrkelse af eksportindsatsen gennem kommercielle storskala demonstrationsprojekter, hvor virksomheder kan skalere ny grøn teknologi i stor skala, fx power-to-X, CO2-fangst og forsøgsmøller. Endelig afsættes der finansiering til en fokuseret SMV-indsats, der skal udvikle og fremme investeringer i fx ny teknologi i SMV'er, ikke mindst i produktionsdanmark gennem blandt andet sparring om finansiering, og herunder også teknologiske løsninger. Det kan fx være virksomheder, der har brug for finansiering til at investere i robotter, automatisering og digitalisering for at effektivisere deres produktion.

Fonden skal have en professionel ledelse og får mulighed for at etablere daterselskaber. Fonden skal struktureres og implementeres inden for de internationale regulatoriske rammer, herunder rammer for eksportkreditfinansiering og EU's statsstøtteregler.

Indfasningen af Danmarks Eksport- og Investeringsfond vil ske faseopdelt, så der er mulighed for at fastholde kontinuitet i forretningen og fokus på kunderne, mens rammerne om den nye samlede fond, herunder it-systemer mv. sideløbende etableres.

Nemmere at drive virksomhed gennem digitale værktøjer

I Danmark bruger SMV'er meget arbejdstid på fakturahåndtering, bogføring og indberetninger til myndighederne. Samtidig oplever mange mindre virksomheder også, at det kan være administrativt tungt at sælge til det offentlige.

Aftalepartierne er derfor enige om at gennemføre følgende to initiativer, der skal imødekomme centrale dele af Digitaliseringspartnerskabets vision om løsningen "MinVirksomhed", der skal lette SMV'ers administration med datadrevne løsninger og give et mærkbart løft i SMV'ers digitalisering og automatisering:

1. Automatisk erhvervsrapportering: SMV'ernes bogføring og indberetning til myndighederne kan lettes op til 3 mia. kr. ved at bruge digitale og automatiserede bogføringssystemer. Konkret udvikles ensartede krav for digitale bogføringssystemer, der videreudvikles ny infrastruktur for e-fakturering og digital handel, og virksomhedernes bogføringsdata standardiseres. Et offentligt-privat partnerskab kan danne rammen for indsatsen.
2. SMV-venligt digitalt udbudssystem: Der etableres et nationalt SMV-venligt udbudssystem, som skal mindske barriererne for, at virksomheder kan sælge til det offentlige, til særlig gavn for SMV'er. Udbudssystemet skal give mulighed for datagenbrug, stordriftsfordele og lavere transaktionsomkostninger, og dermed færre byrder for erhvervslivet.

Lokale erhvervsfyrtårne skal fremtidssikre danske styrkepositioner

Danmarks lokale erhvervsstyrker skal udvikles til nye danske styrkepositioner.

Aftalepartierne er enige om, at regeringen på baggrund af anbefalingerne fra de regionale vækstteams sammen med lokale parter vil udvikle otte erhvervsfyrtårne, der skal fokusere på at udvikle en række af fremtidens styrkepositioner inden for blandt andet det grønne område (power-to-X, CCS (CO₂-fangst), vand, biosolutions mv.), robotteknologi og velfærdsteknologi.

Det skal ses i lyset af, at test, demonstration og opskalering af nye teknologier inden for blandt andet det grønne område er vigtige skridt i at kunne etablere og udvikle de lokale erhvervsfyrtårne. Erhvervsfyrtårnene vil fungere som internationalt udstillingsvindue for blandt andet danske systemløsninger, og bidrage til at styrke dansk eksport.

Der er afsat 500 mio. kr. til etablering af de lokale erhvervsfyrtårne i forbindelse med *Aftale om stimuli og grøn genopretning* af 6. december 2020. Aftalepartierne bakker op om, at regeringen herudover afsætter yderligere 500 mio. kr. i EU-midler, således at der samlet set investeres 1 mia. kr. til etablering og udvikling af de lokale erhvervsfyrtårne.

Styrket samfundskontrakt gennem offentlige udbud

Den offentlige sektor køber hvert år ind for omkring 380 mia. kr. Derfor skal udbudsloven og rammerne omkring den opdateres for at sikre mere effektive processer.

Aftalepartierne er enige om, at der i forlængelse af evalueringen af udbudsloven foretages en revision af udbudsloven i et kommende lovforslag. Revisionen af udbudsloven skal blandt andet sikre mere social ansvarlighed, når det offentlige køber ind ved private virksomheder, blandt andet inden for følgende områder:

- Smidigere rammer til gavn for særligt små og mellemstore virksomheder, fx at virksomhederne ikke skal bruge unødvendig tid på at afgive tilbud og synlighed om, hvor mange af Staten og Kommunernes Indkøbsservices (SKI) rammeaftaler, der i praksis bliver opdelt.
- Styrket samfundskontrakt gennem understøttelse af ordentlige og ansvarlige virksomheder som opfølgning på Atea-sagen, herunder forlængelse af udelukkelsesperiode og flere obligatoriske udelukkelsesgrunde.
- Krav om brug af lærlingeklausuler i alle relevante udbud. Det betyder i praksis, at en leverandør, der vinder et offentligt udbud, skal forpligtes til at sikre, at der hvor muligt anvendes lærlinge til udførelsen af opgaven.

Aftalepartierne er enige om at drøfte den konkrete udformning af ændringerne af udbudsloven, inden lovforslaget bliver sendt i offentlig høring.

Økonomioversigt for Stærke og innovative virksomheder

Tabel 2

Økonomioversigt for Stærke og innovative virksomheder

Mio. kr. (2022-priser)	2022	2023	2024	2025	2030
Fra erhvervsstøtte til investeringer i uddannelse, forskning og grøn omstilling samt skattelettelse					
Initiativer	-	3.500	3.500	3.500	3.430
Ramme til uddannelse og grøn omstilling ¹⁾	-	1.950	1.950	1.945	1.950
- heraf takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser	-	300	295	295	295
- heraf permanent uddannelsesløft med 110 pct. i dagpenge (nettofinansieringsbehov)	-	90	165	160	130
- udgifter ved tiltaget	-	210	295	290	250
- finansiering fra omprioritering af frie midler i puljen for uddannelsesløft	-	-125	-130	-130	-120
- heraf bedre velfærdsuddannelser	-	-	60	200	200
Forhøjet permanent FoU-fradrag på 130 pct ¹⁾	-	850	850	855	780
Forhøjet maksimalt beskæftigelsesfradrag ¹⁾	-	700	700	700	700
Partnerskab for Viden & Vækst	-	-	-	-	-
Finansiering	-	3.500	3.500	3.500	3.500
Sanering af erhvervsstøtten ¹⁾	-	3.500	3.500	3.500	3.500
Danmarks Investeringsfond					
Initiativer	65	71	86	100	100
- Særlig accelerationsindsats til vækstende danske virksomheder	9	18	30	50	70
- Øget kapacitet til små vækstkautioner	47	25	12	20	-
- Øget kapacitet til vækstlåneneordning	-	12	24	-	-
- Storskala demonstrationsanlæg	9	16	20	30	30
Finansiering	65	71	86	100	100
Decentralt erhvervsfremmesystem	8	-	-	-	-
Øget udbyttekrav til Danmarks Eksport- og Investeringsfond ²⁾	57	71	86	100	100
Nemmere at drive virksomhed gennem digitale værktøjer³⁾					
Initiativer	22	25	29	21	26
Automatisk erhvervsrapportering	18	15	17	10	7
SMV-venligt digitalt udbudssystem	5	10	11	12	18
Finansiering	22	25	29	21	26
Reserve til digital vækst Aftale om erhvervs- og iværksætterinitiativer af november 2017	22	25	29	21	26

Lokale erhvervsfyrtårne skal bidrage til at fremtidssikre styrkepositioner	1 mia. kr. i alt frem mod 2027⁴⁾
Finansiering⁴⁾	1 mia. kr. i alt
Midler fra REACT-EU	500 mio. kr. frem mod 2023
Midler fra EU's Regionalfond og Socialfond	400 mio. kr. frem mod 2027
Midler fra EU's Fond til Retfærdig Omstilling	100 mio. kr. frem mod 2027
Styrket samfundskontrakt via offentlige udbud⁵⁾	- - - - -

- 1) Tiltag er betinget af, at der besluttes konkret finansiering.
- 2) Øget udbyttekrav på 100 mio. kr. årligt til EKF og Vækstfonden (frem over Danmarks Eksport- og Investeringsfond) indgår med lavere finansieringsbidrag i de første år, da finansieringsbidraget strukturelt indregnes som et centreret 7-årigt glidende gennemsnit i det enkelte år.
- 3) Der er angivet det nationale finansieringsbehov. Der er imidlertid forudsat, at op til ca. 40 pct. af udgifterne på Erhvervsministeriets område kan medfinansieres af EU-midler fra EU's Regionalfond frem mod 2027. Finansieringsbehovet er således under forudsætning af, at der hjemtages EU-medfinansiering.
- 4) Der afsættes 1 mia. kr. i alt til etablering af 8 lokale erhvervsfyrtårne, hvoraf 500 mio. kr. finansieres via REACT-EU og anvendes frem mod 2023, mens 400 mio. kr. finansieres af EU's Regionalfond og Socialfond, og 100 mio. kr. finansieres af EU's Fond til Retfærdig Omstilling og anvendes frem mod 2027. De 500 mio. kr. fra REACT-EU blev afsat med *Aftale om stimuli og grøn genopretning af 6. december 2020*.
- 5) Finansiering vedr. lærlingekrav i relevante offentlige udbud finansieres via *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale.